

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 48
1/2-10/2/2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Ημερίδα δικτύωσης ελληνικών με βελγικές επιχειρήσεις και ιδρύματα κλάδων υψηλής τεχνολογίας (Βρυξέλλες, 4.2.2014)	σελ. 2
2. Η οικονομική κρίση και οι βελγικές περιφέρειες	σελ. 3
3. Συμφωνία καταμερισμού ενισχύσεων μεταξύ των βελγικών περιφερειών	σελ. 3
4. Ταμείο οικονομικής αποκατάστασης της περιοχής της Λιέγης	σελ. 4
5. Ικανοποιητικά αποτελέσματα του ποτάμιου λιμένα Βρυξελλών το 2013	σελ. 5
6. Κίνηση Χρηματιστηρίου Βρυξελλών και άλλες οικονομικές ειδήσεις	σελ. 5
7. Ειδήσεις από κλάδους υψηλής τεχνολογίας	σελ. 6
8. Βελτίωση των όρων πληρωμών στην βελγική αγορά	σελ. 7
9. Προοπτικές κατασκευαστικού κλάδου στο Βέλγιο	σελ. 7
10. Βελγικές αποταμιευτικές καταθέσεις στα τέλη του 2013	σελ. 8
11. Απώλεια 1.250 θέσεων εργασίας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας το 2013	σελ. 8

1. Ημερίδα δικτύωσης ελληνικών με βελγικές επιχειρήσεις και ιδρύματα κλάδων υψηλής τεχνολογίας (Βρυξέλλες, 4.2.2014)

Στις 4 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα στο Επιμελητήριο Βρυξελλών ημερίδα δικτύωσης μεταξύ ελληνικών και βελγικών φορέων και επιχειρήσεων κλάδων υψηλής τεχνολογίας. Η ημερίδα διοργανώθηκε από το Γραφείο Ο.Ε.Υ. της Πρεσβείας Βρυξελλών και φιλοξενήθηκε από το Επιμελητήριο Βρυξελλών, με την οργανωτική στήριξη της Υπηρεσίας Επενδύσεων και Εξαγωγών της Περιφέρειας Βρυξελλών (Brussels Invest & Export), της Brussels Enterprise Agency και του Enterprise Europe Network. Στην ημερίδα συμμετείχαν συνολικά 11 εκπρόσωποι ελληνικών ερευνητικών φορέων και κλάδων εφαρμοσμένης έρευνας, με ιδιαίτερη έμφαση στους κλάδους βιοτεχνολογίας, νανοτεχνολογίας, τεχνολογίας υλικών, ηλεκτρονικής δομής, λείζερ και ρομποτικής. Η σύνθεση της ελληνικής αποστολής ήταν η εξής:

- Δρ. Δ. Νιάρχος, Διευθυντής Έρευνας, Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών, Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»
- κ. Κ. Βαβέκης, PhD, Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής & Λείζερ, Ιδρύματος Τεχνολογίας & Έρευνας (ΙΤΕ)
- Δρ. Σ. Κασδερίδης, Διαχειριστής & Επικεφαλής Επιστήμονας, NOVOCAPTIS Cognitive Systems & Robotics
- Δρ. Α. Τζαμπζής, Γενικός Διευθυντής, Δρ. Κ. Ν. Ανδρεούλη, Υπεύθυνη Έρευνας και Ανάπτυξης, EBETAM A.E.
- κ. Β. Σταματόπουλος, Hellenic BioCluster, PRAXI / HELP-FORWARD Network
- κ. Γ. Νεοφώτιστος, Ph.D., Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Φυσικής, Center for Quantum Complexity & Nanotechnology Heraklion
- Δρ. Σ. Νικολόπουλος, Δρ. Θ. Γαλάνης, κ. Βρ. Στελλίου, κ. Andrew Stewart, Nanomegas SPRL.

Από βελγικής πλευράς προσήλθαν 30 εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων και

ιδρυμάτων, καθώς και επιχειρήσεων κλάδων υψηλής τεχνολογίας στο Βέλγιο.

Η ημερίδα αποτελείτο από δύο μέρη, και ξεκίνησε στις 9.30 το πρωί με χαιρετισμούς του Έλληνα Πρέσβη στις Βρυξέλλες κ. Κ. Χαλασάνη, εκπροσώπων της Brussels Invest & Export και του Επιμελητηρίου Βρυξελλών, του Προϊσταμένου του Γραφείου Ο.Ε.Υ. κ. Π. Γκάσιου, του Προέδρου του Βελγο-Ελληνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου κ. Β. Ακριτίδη και εκπροσώπου της Nanotechnology Industries Association. Στην συνέχεια και μέχρι τις 1 το μεσημέρι πραγματοποιήθηκαν συνολικά 11 παρουσιάσεις ελληνικών και βελγικών φορέων και επιχειρήσεων (συγκεκριμένα 7 παρουσιάσεις ελληνικών και 4 βελγικών φορέων), ενώ ακολούθησε σύντομο γεύμα εργασίας που προσφέρθηκε από την Brussels Invest & Export. Το δεύτερο μέρος ξεκίνησε με σύντομη παρουσίαση του φορολογικού καθεστώτος και των κινήτρων που παρέχει το Βέλγιο σε εισοδήματα από εκμετάλλευση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας (πατεντών) από εκπρόσωπο εδώ δραστηριοποιούμενου φοροτεχνικού γραφείου ελληνικών συμφερόντων. Παράλληλα, ξεκίνησαν οι κατ' ιδίαν προκαθορισμένες συναντήσεις μεταξύ των εκπροσώπων των ελληνικών και των βελγικών φορέων και επιχειρήσεων, που διάρκεσαν έως τις 5.30 το απόγευμα. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 64 προκαθορισμένες συναντήσεις, ενώ επιπροσθέτως έγιναν και μη προγραμματισμένες συναντήσεις, από ενδιαφέροντα και συζητήσεις που προέκυψαν από το πρώτο μέρος της ημερίδας. Επίσης, ορισμένα μέλη της ελληνικής αποστολής εκμεταλλεύθηκαν το διάστημα της παραμονής τους στο Βέλγιο πραγματοποιώντας και πρόσθετες συναντήσεις τις οποίες είχαν κανονίσει τα ίδια εκ των προτέρων.

Στις 3 το απόγευμα εξάλλου, και για περίπου μία ώρα, ο κ. Θ. Παπάζογλου, PhD, Διευθυντής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (European Research Council Executive Agency), που συμμετείχε ως εκπρόσωπος της Ευρ. Επιτροπής, προέβη σε λεπτομερή ενημέρωση του κοινού της ημερίδας σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές

στους κλάδους τεχνολογίας, έρευνας και καινοτομίας και τις ευκαιρίες άντλησης ευρωπαϊκής χρηματοδότησης, με ιδιαίτερη έμφαση στο νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της Ε.Ε. με τίτλο «Ορίζοντας 2020». Μετά την λήξη της ημερίδας παρατέθηκε δείπνο προς τιμήν των συμμετεχόντων (25 άτομα συνολικά) σε γνωστό ελληνικό εστιατόριο των Βρυξελλών. Στην διάρκεια του δείπνου οι συμμετέχοντες στην ημερίδα είχαν την ευκαιρία να συνεχίσουν τις επαφές και συζητήσεις τους σε περισσότερο ευχάριστη και χαλαρή ατμόσφαιρα.

Κρίνουμε ότι το εγχείρημα της υλοποίησης μικρής ελληνικής αποστολής εκπροσώπων κλάδων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας στο Βέλγιο υπήρξε απόλυτα επιτυχημένο. Τα μέλη της αποστολής εξέφρασαν ικανοποίηση από την δομή και την οργάνωση της ημερίδας, από την ποσότητα και την ποιότητα των επαφών που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και από τις προοπτικές ανάπτυξης συνεργασιών. Το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών έχει τεθεί στην διάθεση των συμμετεχόντων για οποιαδήποτε μελλοντική διευκόλυνση της επικοινωνίας τους με την βελγική πλευρά.

2. Η οικονομική κρίση και οι βελγικές περιφέρειες

Σύμφωνα με αναλύσεις που είδαν το φως του βελγικού οικονομικού Τύπου, κατά την περίοδο 2008-2010, η περιφέρεια της Βαλλονίας υπήρξε εκείνη που φάνηκε να απορροφά πιο ανώδυνα τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, ενώ από την άλλη πλευρά, από το 2011 μέχρι σήμερα, η οικονομία της Φλάνδρας φαίνεται περισσότερο έτοιμη να καρπωθεί τα οφέλη από την μικρή και σταδιακή επανεκκίνηση της βελγικής οικονομίας. Στα χρόνια της έντασης της οικονομικής κρίσης, η περιφέρεια της Βαλλονίας σημείωσε ικανοποιητικότερους ρυθμούς ανάπτυξης από ότι η Φλάνδρα, ωστόσο το 2011 η οικονομία της μεγεθύνθηκε κατά 0,9% έναντι 2,8% της οικονομίας της Φλάνδρας, ενώ το 2012 παρουσίασε ύφεση 0,5%, έναντι ύφεσης στην Φλάνδρα μόλις 0,1%. Αντιθέτως, και σε σχετικούς όρους, η περίοδος σταδιακής επανεκκίνησης της βελγικής οικονομίας από

το 2011 γέννησε περισσότερες θέσεις εργασίας στην Βαλλονία παρά στην Φλάνδρα. Κατά τους οικονομικούς αναλυτές, η φλαμανδική οικονομία αισθάνεται ακόμη τις επιπτώσεις της έντασης της οικονομικής κρίσης στην περίοδο 2008-2010 όσον αφορά την απασχόληση, καθώς βασίζεται περισσότερο στην ιδιωτική πρωτοβουλία, ενώ η Βαλλονία εμφανίζει καλύτερους αριθμούς απασχόλησης καθώς ο δημόσιος τομέας βαρύνει ιδιαίτερα στην οικονομία της. Σε απόλυτους αριθμούς ωστόσο, η Φλάνδρα φαίνεται να δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας. Σημειωτέον ότι οι επιδόσεις της οικονομίας της περιφέρειας των Βρυξελλών κατατάσσονται μεταξύ των δύο μεγάλων περιφερειών της χώρας.

Από απόψεως μέσων εισοδημάτων, με βάση στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου του 2011, το μέσο ανά κάτοικο εισόδημα από κύρια δραστηριότητα (προ φορολογίας) στην Φλάνδρα ανερχόταν σε 25.300 € (108,4% του μέσου εθνικού όρου), ενώ στην Βαλλονία ανερχόταν σε 20.450 € (87,8% του εθνικού μέσου όρου) και στις Βρυξέλλες σε 21.130 € (ήτοι 90,6% του εθνικού μέσου όρου).

3. Συμφωνία καταμερισμού ενισχύσεων μεταξύ των βελγικών περιφερειών

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρει ότι οι τρεις βελγικές περιφέρειες κατέληξαν πρόσφατα σε συμφωνία ως προς τον μεταξύ τους επιμερισμό των κρατικών ενισχύσεων που πρόκειται να δοθούν προς στήριξη των πιο αδύναμων οικονομικά ευρωπαϊκών περιφερειών κατά την περίοδο 2014-2020. Σύμφωνα με το σχήμα που συμφωνήθηκε, η Βαλλονία πρόκειται να λάβει το μεγαλύτερο κομμάτι των ενισχύσεων, με το 20,06% του πληθυσμού της να εντάσσεται σε ζώνες προτεραιότητας στήριξης, ακολουθούμενη από την Φλάνδρα με το 8% του πληθυσμού της να καλύπτεται από ενισχύσεις και τις Βρυξέλλες με μόλις το 1,89% του πληθυσμού της να εντάσσεται σε προγράμματα ενισχύσεων. Σημειωτέον ότι το μερίδιο της Βαλλονίας είναι μεγαλύτερο καθώς περιλαμβάνει την μεγάλη επαρχία του Hainaut, που αντιπροσωπεύει το 12,06% του βελγικού πληθυσμού και είναι η πλέον πληγείσα από την κρίση οικονομική ζώνη της

χώρας. Εάν εξαιρεθεί η επαρχία Hainaut, τόσο η Βαλλονία όσο και η Φλάνδρα εντάσσουν το 8% του πληθυσμού τους σε καθεστώς ενισχύσεων για επενδύσεις και τόνωση της επιχειρηματικότητας. Εκείνο που απομένει, πάντοτε σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, είναι ο εσωτερικός καταμερισμός των ενισχύσεων από τις περιφέρειες, σε επίπεδο τοπικών αρχών.

Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου, τα 9 δημόσια επενδυτικά ταμεία της περιφέρειας της Βαλλονίας¹ που υπάγονται στην Sowalfin (την Εταιρεία Χρηματοδότησης και Εγγυήσεων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Βαλλονίας) πραγματοποίησαν στην διάρκεια του 2013 329 χρηματοδοτικές παρεμβάσεις προς επιχειρήσεις (34 περισσότερες από ότι το 2012), με τα ποσά που καταβλήθηκαν να υπερβαίνουν κατά 28% τα αντίστοιχα του 2012 (ύψους 153,7 εκατ. € έναντι 120,3 εκατ. € το 2012). Το 90% των χρηματοδοτήσεων το 2013 αφορούσε χαμηλότοκα δάνεια και το υπόλοιπο 10% συμμετοχές στα κεφάλαια μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την διοίκηση της Sowalfin, το 2013 αποτέλεσε χρονιά ρεκόρ στις χρηματοδοτήσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Βαλλονία, από την εποχή της ίδρυσης της Εταιρείας. Σημειωτέον ότι το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτικών κονδυλίων (104 εκατ. από τα συνολικά 153,7 εκατ. € το 2013) προέρχεται από ευρωπαϊκά κονδύλια περιφερειακής ανάπτυξης.

Κατά τα δημοσιεύματα, τα δημόσια επενδυτικά ταμεία της Βαλλονίας διαθέτουν ανακυκλούμενα εργαλεία χρηματοδοτικής στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της περιφέρειας συνολικού ύψους περίπου 800 εκατ. €.

4. Ταμείο οικονομικής αποκατάστασης της περιοχής της Λιέγης

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρεται στις διεργασίες που συνοδεύουν την ενεργοποίηση ειδικού ταμείου που έχει

¹ Συγκεκριμένα, τα επενδυτικά ταμεία Meusinvest, Sambrinvest, Nivelinvest, Investsud, Namur Invest, Hoccinvest, IBC, Ostbelgieninvest, Luxembourg Développement.

συσταθεί για την οικονομική αποκατάσταση της περιοχής της Λιέγης συνεπεία της διαδικασίας αναδιοργάνωσης και της συναφούς συρρίκνωσης των δραστηριοτήτων της πολυεθνικής χαλυβουργίας Arcelor Mittal². Το ειδικό αυτό ταμείο, που αποκαλείται «ταμείο ανάπτυξης» ή «ταμείο χάλυβα»³, έχει συμφωνηθεί να ξεκινήσει με κεφάλαιο συνολικού ύψους 50 εκατ. €, χρηματοδοτούμενο από την περιφέρεια της Βαλλονίας και την Arcelor Mittal εξ ημισείας. Σκοπός του ταμείου είναι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων και η τόνωση της απασχόλησης στην περιοχή της Λιέγης, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις της μερικής έστω αποχώρησης της μεγάλης πολυεθνικής χαλυβουργίας. Σημειωτέον ότι η διαχείριση του ταμείου ανατίθεται στην Meusinvest, η οποία αποτελεί δημόσιο επενδυτικό ταμείο της επαρχίας της Λιέγης.

Σύμφωνα με τον Τύπο, ιδιαίτερη ανησυχία έχει προκαλέσει η εκφρασθείσα -στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που διεξάγονται με σκοπό την οριστικοποίηση της εκκίνησης του ταμείου- πρόθεση της χαλυβουργίας να καταβάλει την συνεισφορά της σε 4 ισόποσες δόσεις των 6,25 εκατ. €. Το γεγονός αυτό ανησυχεί ιδιαίτερα τα εργατικά συνδικάτα, που φοβούνται ότι το ταμείο θα αργήσει να καταστεί πλήρως λειτουργικό. Η διοίκηση της Arcelor Mittal από την πλευρά της αιτιολογεί αυτήν της την πρόθεση με το σκεπτικό ότι αντιμετωπίζει αυξημένα κόστη συντήρησης μονάδων παραγωγής των οποίων η λειτουργία έχει παύσει βάσει του συμφωνηθέντος βιομηχανικού σχεδίου, αλλά και ότι υλοποιεί ευνοϊκότερες των συμφωνηθεισών ρυθμίσεις για το υπό αποχώρηση / απόλυση προσωπικό της⁴. Σύμφωνα με τα ετήσια αποτελέσματα της χρήσης του 2013 που παρουσίασε στις αρχές Φεβρουαρίου ο πολυεθνικός όμιλος Mittal, το

² Βλ. και προηγούμενη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 36.

³ «Fonds de Croissance» ή «Fonds Acier».

⁴ Αιτιολόγηση που δεν δέχονται οι εκπρόσωποι των εργατικών συνδικάτων, που φρονούν ότι η διοίκηση της Mittal απλώς καταφεύγει σε τεχνάσματα προσωρινής απόλυσης προσωπικού και επαναπρόσληψής του στην συνέχεια, με πιο ευνοϊκούς για την εργοδοσία όρους.

συνολικό κόστος για την αναδιάρθρωση των χαλυβουργικών μονάδων του ανήλθε σε 552 εκατ. δολ. (και σε 587 εκατ. δολ. το 2012), με το μεγαλύτερο μέρος αυτού να αφορά τις εγκαταστάσεις της Λιέγης και της Florange (στην Γαλλία).

5. Ικανοποιητικά αποτελέσματα του ποτάμιου λιμένα Βρυξελλών το 2013

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάστηκαν στον βελγικό οικονομικό Τύπο, ο δεύτερος μεγαλύτερος εσωτερικός λιμένας του Βελγίου μετά την Λιέγη, ο λιμένας των Βρυξελλών, σημείωσε αύξηση της κίνησης εμπορευματικών φορτίων το 2013 της τάξεως του 3%. Πιο συγκεκριμένα, και έπειτα από μείωση της κίνησης το 2012 κατά 9,2%, το 2013 ο όγκος των μεταφερθέντων φορτίων ανήλθε σε λίγο άνω των 6,6 εκατ. τόνων, με ιδιαίτερα ικανοποιητική επίδοση των φορτίων transit, η κίνηση των οποίων αυξήθηκε κατά 24% (η κίνηση transit φορτίων ανήλθε σε 2,3 εκατ. τόνους το 2013, χωρίς ωστόσο να επανέλθει στα επίπεδα που βρισκόταν το 2011). Από την άλλη πλευρά, η εμπορευματική κίνηση που αφορούσε τον λιμένα των Βρυξελλών (δηλ. ο όγκος των φορτοεκφορτώσεων με αφετηρία ή τελικό προορισμό τον λιμένα) σημείωσε πτώση της τάξεως του 6% και ανήλθε σε 4,3 εκατ. τόνους. Η πτώση αυτή ερμηνεύεται κυρίως ως αποτέλεσμα της θεαματικής μείωσης της κίνησης των φορτίων containers κατά 18% στο σύνολο της χρονιάς, οφειλόμενης κατά μεγάλο μέρος στην αλλαγή διαχειρίστριας εταιρείας στα μέσα του περασμένου έτους.

Σύμφωνα με την διοίκηση του λιμένα Βρυξελλών, υπάρχει προγραμματισμός υλοποίησης 10 μεγάλων έργων επεκτάσεων της υποδομής σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2030, που αναμένεται να δημιουργήσουν 5.400 θέσεις εργασίας, πρόσθετες των ήδη 10.000 θέσεων απασχολουμένων με βάση το σημερινό επίπεδο δραστηριότητας του λιμένα. Η διοίκηση επισημαίνει ότι με τα 100 εκτάρια λιμενικών υποδομών που διαθέτει σήμερα ο λιμένας Βρυξελλών, βρίσκεται πλησίον των ορίων δυναμικότητάς του και αρκετά πίσω σε σύγκριση με άλλα μεγάλα ποτάμια λιμάνια όπως η Λιέγη (που διαθέτει 400 εκτάρια) και το Παρίσι (με 1.000

εκτάρια). Ωστόσο, η αναμενόμενη ολοκλήρωση νέου κρηπιδώματος στο εξωτερικό τμήμα του λιμένα πρόκειται σύμφωνα με την διοίκηση να ασκήσει θετική επίδραση στις επιδόσεις του κατά το τρέχον και το προσεχές έτος.

6. Κίνηση Χρηματιστηρίου Βρυξελλών και άλλες οικονομικές ειδήσεις

Στις 31.1.2014 ο δείκτης BEL 20 του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών έκλεισε στις 2.891,25 μονάδες σημειώνοντας πτώση σε ημερήσια βάση κατά 0,23% αλλά σε μηνιαία βάση κατά 1,11%. Ο οικονομικός Τύπος σχολίασε την πτώση αυτή του δείκτη του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών ως οφειλόμενη κυρίως σε φόβους περί αποπληθωρισμού στην ευρωζώνη μετά την δημοσίευση των στατιστικών στοιχείων για τον πληθωρισμό του μηνός Ιανουαρίου. Πάντως σημειώνεται ότι ο δείκτης BEL 20 στις 31.1.2014 βρισκόταν σε επίπεδα ανώτερα της αντίστοιχης περσινής χρονικής στιγμής, κατά 14,72%. Την Παρασκευή 7.2.2014, ο δείκτης BEL 20 έκλεισε στις 2.909,43 μονάδες, σημειώνοντας ημερήσια άνοδο 0,51%, εβδομαδιαία άνοδο 0,63% και ανερχόμενος σε επίπεδα κατά 16,69% ανώτερα της αντίστοιχης χρονικής στιγμής πέρσι.

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρει ότι σύμφωνα με στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικών (SPF Finances), τα κρατικά έσοδα από την συλλογή του φόρου επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην διάρκεια του 2013 ανήλθαν σε 195,2 εκατ. €, σημειώνοντας άνοδο κατά 22,56% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Οι οικονομικοί αναλυτές αποδίδουν την εν λόγω αύξηση των κρατικών εσόδων στην ενίσχυση της δραστηριότητας των Βέλγων μικροεπενδυτών το 2013⁵ που οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στις σημαντικές αρχικές δημόσιες εγγραφές (IPOs) μετοχών εταιρειών που έλαβαν χώρα στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών και ήγειραν το

⁵ Σημειωτέον ότι ο φόρος αυτός επιβαρύνει τους Βέλγους ιδιώτες επενδυτές (φυσικά και νομικά πρόσωπα), ενώ απαλλάσσονται οι θεσμικοί χρηματιστηριακοί επενδυτές (τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίων, επενδυτικά ταμεία).

ενδιαφέρον των μικροεπενδυτών (λ.χ. Bpost, Cardio3 Biosciences), αλλά και στις αυξημένες εκδόσεις τίτλων εταιρικού ομολογιακού δανεισμού⁶, που επίσης προσελκύουν ιδιαίτερα τους ιδιώτες μικροεπενδυτές.

Παρεμπιπτόντως αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η θυγατρική της φινλανδικής εταιρείας του ενεργειακού κλάδου Fortum, Fortum Project Finance, κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του βελγικού Συνταγματικού Δικαστηρίου κατά της νομιμότητας του ελαχίστου φόρου 5%⁷ στις μεγάλες επιχειρήσεις που διανέμουν μερίσματα (που αποκαλείται "fairness tax"), ο οποίος θεσπίστηκε δια νόμου στις 30 Ιουλίου και δημοσιεύθηκε στην βελγική Επίσημη Εφημερίδα (Moniteur Belge) την 1^η Αυγούστου του περασμένου έτους. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της φινλανδικής μητρικής εταιρείας, η Fortum επιθυμεί την εξέταση του νέου φόρου –ο οποίος επιχειρεί να καταπολεμήσει την φοροαποφυγή από μέρους μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο- με βάση την ευρωπαϊκή διάσταση (λ.χ. εξέταση της συμβατότητάς του με την ευρωπαϊκή οδηγία που ρυθμίζει τις σχέσεις μητρικών εταιρειών με τις θυγατρικές τους), ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον ο εν λόγω φόρος δεν αντίκειται στο ευρωπαϊκό νομικό σύστημα.

7. Ειδήσεις από κλάδους υψηλής τεχνολογίας

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρεται σε πολύ πρόσφατη υπογραφή εξαιρετικά μεγάλου συμβολαίου μεταξύ της βελγικής εταιρείας βιοτεχνολογίας Ablynx και θυγατρικής της μεγάλης αμερικανικής φαρμακευτικής βιομηχανίας Merck που αφορά την έρευνα για την ανοσοθεραπεία κατά του καρκίνου. Κατά τον οικονομικό Τύπο, τα έσοδα της βελγικής εταιρείας -η

⁶ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 46, καθώς και σε άρθρο 12 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 47.

⁷ Για την ακρίβεια, 5,15%, που υπολογίζεται ως 5% + 3% εισφορά λόγω οικονομικής κρίσης. Βλ. και σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 1 και 2 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 29 και 30 αντιστοίχως.

οποία εξειδικεύεται στην ανάπτυξη «νανοσωμάτων», που αποτελούν νέας γενιάς αντισώματα- που θα απορρεύσουν από το εν λόγω συμβόλαιο αναμένεται να φθάσουν μέχρι τα 1,7 δις. €. Σημειωτέον ότι η παγκόσμια αγορά προϊόντων ανοσοθεραπείας κατά του καρκίνου εκτιμάται σε περίπου 35 δις. δολ. Σύμφωνα με τον Τύπο, οι δύο εταιρείες συνεργάζονται εδώ και διετία στην ανάπτυξη φαρμάκων κατά νευρολογικών ασθενειών. Κατά τον βελγικό Τύπο, η Ablynx θα επωφεληθεί από άμεση χρηματοδότηση ύψους 20 εκατ. €, καθώς και συνέχιση της χρηματοδότησης των ερευνητικών της δραστηριοτήτων κατά την προσεχή τριετία μέχρι ποσού 10,7 εκατ. €. Από εκεί και έπειτα, εφ' όσον η έρευνα στεφθεί με επιτυχία, η βελγική εταιρεία θα απολαύσει εσόδων έως 1,7 δις. €, ενώ με βάση τα αποτελέσματα της ενδεχόμενης εμπορικής εκμετάλλευσης των προϊόντων της έρευνας, θα απολαύσει και κλιμακούμενων πρόσθετων δικαιωμάτων επί των υπό ανάπτυξη φαρμακευτικών προϊόντων. Σημειωτέον ότι η Merck θα είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη, παρασκευή και εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων της έρευνας που θα διεξάγει η βελγική Ablynx.

Σύμφωνα εξάλλου με πρόσφατα δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου, μία άλλη σημαντική βελγική εταιρεία βιοτεχνολογίας που έχει έδρα στο Mechelen (Φλάνδρα), η Galapagos, ξεκίνησε την φετινή χρονιά, όπως είχε ξεκινήσει και την περσινή, με μια πολύ αξιόλογη οικονομική ενίσχυση από την περιφέρεια της Φλάνδρας. Πιο συγκεκριμένα, αφού της καταβλήθηκε στην διάρκεια του Ιανουαρίου μία πρώτη δόση επιδότησης ύψους 2,9 εκατ. €, ακολούθησε στις αρχές Φεβρουαρίου και νέα δόση της τάξεως των 2,3 εκατ. €, από την δημόσια Υπηρεσία Καινοτομίας στους κλάδους επιστημών και τεχνολογίας της Φλάνδρας (Agency for Innovation by Science & Technology - IWT). Οι ενισχύσεις αυτές χορηγήθηκαν στο πλαίσιο μεγάλων ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιεί η εταιρεία, σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια της Γάνδης, του Leuven και των Βρυξελλών με σκοπό την θεραπεία διαφόρων μορφών ινώσεων.

Σημειώνουμε ότι με βάση πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε το μελετητικό γραφείο Dow Jones Venture Source, κατά το περασμένο έτος, οι επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων σε νεοφυείς, μη εισηγμένες επιχειρήσεις στο Βέλγιο, αυξήθηκαν κατά 25% και πλησίασαν τα 177 εκατ. €. Σημειωτέον ότι το 2012 είχε σημειωθεί άλμα στις επενδύσεις κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου στο Βέλγιο, έπειτα ωστόσο από μία εξαιρετικά κακή χρονιά το 2011. Σύμφωνα με την έρευνα, οι επενδύσεις κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου στο Βέλγιο βρίσκονται σε ανώτερο επίπεδο του μέσου κοινοτικού όρου. Πάντως, όπως σημειώνουν έγκυροι Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές, το βελγικό σύστημα χρηματοδότησης της νεοφυούς και καινοτόμου επιχειρηματικότητας έχει ακόμη πολλά περιθώρια να βελτιώσει την ελκυστικότητά του προς τους εγχώριους και διεθνείς επενδυτές.

8. Βελτίωση των όρων πληρωμών στην βελγική αγορά

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρει ότι, με βάση στοιχεία που δημοσίευσε η διεθνής εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, η συνέπεια των βελγικών επιχειρήσεων στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους βρίσκεται στα υψηλότερά της επίπεδα από τις αρχές του 2010. Η συνέπεια στις πληρωμές βελτιώθηκε ιδιαίτερα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013, με αποτέλεσμα σήμερα 2 στα 3 τιμολόγια (ποσοστό 65,75%) να πληρώνονται πριν την καθορισμένη ημερομηνία λήξης της προθεσμίας πληρωμής. Διαπιστώνεται επίσης μείωση του συνολικού αριθμού των τιμολογίων που παραμένουν απλήρωτα. Πιο συγκεκριμένα, μόνον σε ένα 10% των τιμολογίων παρατηρείται υπέρβαση της προθεσμίας πληρωμής πάνω από 90 ημέρες (ενώ μέχρι πρόσφατα το σχετικό ποσοστό ανερχόταν σε 12,5%). Σύμφωνα με την ανάλυση της Graydon, η βελτίωση της επιχειρηματικής συνέπειας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην βελτίωση του επιπέδου εμπιστοσύνης των επιχειρηματιών και της αισιοδοξίας τους σχετικά με τις οικονομικές εξελίξεις. Η βελτίωση της επιχειρηματικής συνέπειας στις πληρωμές είναι περισσότερο

έντονη στην Φλάνδρα και τις Βρυξέλλες, ενώ στην Βαλλονία ο σχετικός δείκτης χειροτέρευσε στο τελευταίο τρίμηνο του περασμένου έτους, κυρίως στις οικονομικά ασθενείς επαρχίες της Λιέγης και του Hainaut. Επίσης, σε επίπεδο ομοσπονδιακής κυβέρνησης, η έρευνα της Graydon διαπιστώνει ότι το 85% των οφειλών του κράτους προς επιχειρήσεις πληρώνεται εντός προθεσμιών, ενώ ποσοστό μόλις 1% των κρατικών οφειλών υπερβαίνει τις 90 ημέρες καθυστέρησης. Η έρευνα διαπιστώνει τέλος αύξηση των απλήρωτων τιμολογίων κατά τα τρία τελευταία τρίμηνα του 2013 από τα ομοσπονδιακά υπουργεία Δικαιοσύνης και Εξωτερικών.

9. Προοπτικές κατασκευαστικού κλάδου στο Βέλγιο

Κατά την βελγική συνομοσπονδία του κλάδου κατασκευών (Confédération Construction), η κατασκευαστική δραστηριότητα το 2013 σημείωσε ύφεση 1,5% και ο κλάδος απώλεσε περίπου 3.000 θέσεις εργασίας μέσα σε ένα χρόνο (και συνολικά 5.500 θέσεις την τελευταία διετία). Το περασμένο έτος σημειώθηκε επίσης ιστορικά υψηλό επίπεδο πτωχεύσεων στον κλάδο, με μέσο όρο 200 επιχειρήσεων ανά μήνα να παύουν την δραστηριότητά τους. Η συνομοσπονδία αποδίδει σημαντικό μέρος της ύφεσης στις κακές κλιματικές συνθήκες του περασμένου χειμώνα στο Βέλγιο, αλλά και στην σημαντικότερη πτώση των δημοσίων κατασκευαστικών έργων κατά 12%. Το 2013, οι άδειες νέων οικοδομήσεων κατοικιών αυξήθηκαν κατά 3% έναντι του 2012, με μεγάλη αύξηση (9%) των οικοδομήσεων διαμερισμάτων και αντιθέτως μείωση των μονοκατοικιών (-5%). Μεταξύ των περιφερειών, στις Βρυξέλλες παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη αύξηση αδειών νέων οικοδομήσεων κατοικιών (54%), έναντι μικρότερης αύξησης στην Φλάνδρα (3%) μια μείωσης στην Βαλλονία (-3%).

Οι εκτιμήσεις για το 2014 είναι περισσότερο αισιόδοξες για τον κλάδο, και προβλέπουν μεγέθυνση της τάξεως του 0,5%, η οποία θα προέλθει κυρίως από τον υποκλάδο κατασκευής κατοικιών (καθώς αναμένεται να αρχίσουν να εκτελούνται οι νέες οικοδομήσεις που έλαβαν άδειες τον

περασμένο χρόνο). Η πρόβλεψη για μεγέθυνση της οικοδομικής δραστηριότητας σε νέες κατοικίες ανέρχεται σε 1% με 2% το 2014, έπειτα από 6 συνεχόμενα χρόνια πτώσης που ανήλθε συνολικά σε 20%. Επίσης, η συνομοσπονδία εκτιμά μεγέθυνση 3,2% στον υποκλάδο των ανακαινίσεων και μεγέθυνση 2,5% στο σύνολο της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε κατοικίες (νέες οικοδομήσεις και ανακαινίσεις). Ωστόσο, οι εκτιμήσεις της συνομοσπονδίας επισημαίνουν και έναν αρνητικό παράγοντα ο οποίος ενδέχεται να επηρεάσει προς τα κάτω την πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας του χρόνου, και πιο συγκεκριμένα την διαρκώς αυξανόμενη δυσκολία πρόσβασης σε ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια.

10. Βελγικές αποταμιευτικές καταθέσεις στα τέλη του 2013

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, στο τέλος του Δεκεμβρίου 2013 οι συνολικές καταθέσεις σε βελγικούς αποταμιευτικούς λογαριασμούς ανέρχονταν στο ποσόν των 249,885 δις. €, αυξημένες κατά πλησίον των 3 δις. € έναντι του τέλους Νοεμβρίου. Οι τραπεζικοί αναλυτές σημειώνουν ότι συνήθως τον τελευταίο μήνα του έτους υπάρχουν αυξημένες καταθέσεις, ενώ υπογραμμίζουν ότι αν και τα ονομαστικά επιτόκια καταθέσεων παραμένουν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, η σημαντική πτώση του πληθωρισμού τους τελευταίους μήνες έχει ενθαρρύνει κάπως τις αποταμιευτικές καταθέσεις, καθώς έχει περιορίσει τις απώλειες του μέσου καταθέτη από την διαφορά επιπέδων επιτοκίων και πληθωρισμού.

11. Απώλεια 1.250 θέσεων εργασίας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας το 2013

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η βελγική ομοσπονδία επιχειρήσεων τεχνολογίας (AGORIA), το 2013 απωλέσθησαν καθαρά 1.250 θέσεις εργασίας στους κλάδους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο Βέλγιο, έπειτα από αρκετά χρόνια συνεχούς μεγέθυνσης.

Σύμφωνα με την ομοσπονδία, το 2013 σηματοδεύτηκε από πολυάριθμες παύσεις λειτουργίας επιχειρήσεων, κυρίως στον κλάδο των φωτοβολταϊκών συστημάτων. Κατά την ομοσπονδία, ο κλάδος των φωτοβολταϊκών υποφέρει ιδιαίτερα εξαιτίας της αναμόρφωσης προς τα κάτω των συστημάτων στήριξής του σε επίπεδο βελγικών περιφερειών και απώλεσε στην διάρκεια του 2013 1.350 θέσεις εργασίας. Ο κλάδος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα απώλεσε περίπου 100 θέσεις εργασίας, ενώ αντιθέτως ο κλάδος αιολικής ενέργειας «κέρδισε» πρόσθετες 50 θέσεις εργασίας. Μικρά κέρδη ως προς την απασχόληση εμφάνισαν οι υποκλάδοι των αντλιών θερμότητας και παραγωγής θερμότητας από βιομάζα, ενώ οι υποκλάδοι βιοκαυσίμων και υδροηλεκτρικής ενέργειας εμφάνισαν σταθερότητα. Σύμφωνα με την AGORIA, σήμερα ο κλάδος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο Βέλγιο απασχολεί συνολικά 15.500 εργαζόμενους, με τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας να τοποθετούνται γεωγραφικά στην περιφέρεια της Φλάνδρας.

ΠΗΓΕΣ:

1. Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB)
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
5. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
6. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Χρηματιστήριο Βρυξελλών, Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών (SPF Finances)
7. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, μελετητικό γραφείο Dow Jones Venture Source
8. Εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
9. Βελγική Συνομοσπονδία Κλάδου Κατασκευών (Confédération Construction), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
10. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
11. AGORIA, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου